

БЕЛАРУСКАЯ МОВА І ЛІТАРАТУРА

"У дапамогу педагогу"
Серыя

*Сто тысяч год нікагаі вакол шпрынцёр налі,
Сто тысяч год нікагаі вакол гурцёр дубровні,
Накучь гурцёр вакол свідтака наша мова,
Накучь і сурь беларускі на Зямлі.*

У. Караткевіч

7 (249)
ліпень
2022

БЕЛАРУСКАЯ МОВА І ЛІТАРАТУРА

Методыка і вопыт

- 3 *Хандрыка С. В.* Практыкаванні па фарміраванні лінгвакультуралагічнай кампетэнцыі на ўроках беларускай мовы
8 *Якімовіч А. М.* Вывучаем беларускі правапіс: практыкум
13 *Навумчык М. І.* Аналіз паэмы Янкі Купалы «Курган» (VII клас)

Запрашаем на ўрок

- 16 *Ханкевіч Н. В.* Уладзімір Бутрамеёў. «Славутая дачка Полацкай зямлі» (урок у VI класе)
20 *Троцкая Т. А.* Займальны дыдактычны матэрыял на ўроках беларускай літаратуры ў VII класе
25 *Осіпава Н. В.* Ян Чачот. Вершы «Покуль сонца ўзыдзе...», «Да мілых мужычкоў», «На прыезд Адама Міцкевіча» (урок у X класе)
29 *Бурвін Л. М.* Заключны ўрок па рамане Івана Шамякіна «Сэрца на далоні» (XI клас)
33 *Еўмушкова А. В.* Вывучэнне раздзела «Складаны сказ: будова, значэнне, ужыванне» ў IX класе

Факультатыўныя заняткі

- 38 *Жданюк Л. І.* Ці заўсёды патрэбна коска? Знакі прыпынку ў складаназалежным сказе (факультатыў «Складаны сказ без складанасці», IX клас)
43 *Каваленка В. У.* Задумаемся над сэнсам і інтанацыяй: знакі прыпынку ў бяззлучнікавых складаных сказах (факультатыў «Складаны сказ без складанасці», IX клас)

Рыхтуемца да алімпіады

- 48 *Мойса Т. І.* Дыягнастычная раённая алімпіяда па беларускай мове і літаратуры (комплексная работа, VII—VIII класы)
55 *Цыбульская Н. Ч.* Алімпійдныя заданні завочнай школы «Разумнікі і разумніцы» па беларускай мове і літаратуры (комплексная работа, VII клас)

Пазакласная работа

- 58 *Міхно Т. В., Сасноўская Н. П.* Янка Купала: вядомы і невядомы: літаратурны квэст для вучняў VIII—IX класаў

Займальны матэрыял

- 63 *Шыцёнак М. А.* Літаратурныя крыжаванкі (VI клас)

На другой старонцы вкладки — партрэт Ніла Гілевіча (1931—2016). *Мастак А. Ю. Прынькова.*

На трэцяй старонцы вкладки — фотаздымак хаты-музея Янкі Купалы ў вёсцы Вязынка (Маладзечанскі раён). Рэстаўравана ў 1972 годзе. Сёлета Купалаўскі мемарыяльны запаведнік «Вязынка» (філіял Дзяржаўнага літаратурнага музея Янкі Купалы) адзначае 50-годдзе. *Фота В. В. Дняпроўскага.*

Дасылаючы матэрыялы для публікацыі ў нашым часопісе, аўтары тым самым перадаюць выдаўцу невыключныя маёмасныя правы на ўзнаўленне, распаўсюджванне, паведамленне для ўсеагульнага ведама і іншыя магчымыя спосабы выкарыстання твора без абмежавання тэрыторыі распаўсюджвання (у тым ліку ў электроннай версіі часопіса).

Рэдактар А. В. Міронава. Карэктар А. У. Бельская.
Макет і вёрстка І. М. Кузьмянковай.

Выхад у свет 29.07.2022. Фармат 60×84¹/₈. Папера афсетная. Друк афсетны. Ум. друк. арк. 7,44. Ул.-выд. арк. 6,02. Тыраж 1074 экз. Заказ 75. Цана свабодная.

Адрас рэдакцыі часопіса «Беларуская мова і літаратура»: Вул. Будзённага, 21, 220070, г. Мінск, тэл.: 393-93-20.

Надрукавана ў таварыстве з абмежаванай адказнасцю «СУГАРТ».

ЛП № 02330/427 ад 17.12.2012. Вул. Кнорына, д. 50, корп. 8, каб. 305, 220103, г. Мінск